

แนวปฏิบัติการซ่อมและบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานการซ่อมหนังสือ ประเภทเข้าเล่มปกแข็ง

งานซ่อมหนังสือ จะรับหนังสือจากชั้นวางงานที่เปลี่ยน Status เป็น BI แล้ว โดยเป็นหนังสือที่ส่งมาจากงานยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ งานจัดชั้น และหนังสือที่ดั่งส่งซ่อมจากบนชั้น 3-5 ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 และ 3 ของทุกเดือน โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 ส่วนไฟฟ้า ใช้สำหรับเจาะหนังสือ ส่วนดอกสว่านที่ใช้เจาะหนังสือเป็นการนำซีลวดล้อรถจักรยานมาประยุกต์ใช้

1.2 แท่นเจาะหนังสือ ใช้สำหรับยึดตัวเล่มไม่ให้ขยับ ในระหว่างทำการเจาะและเย็บหนังสือ

1.3 เครื่องอัดหนังสือ ใช้สำหรับอัดหนังสือหลังการเข้าเล่ม เพื่อให้ปกและใบรองปกของหนังสือ ติดแน่นและเรียบสนิท

1.4 ผ้าคิ้ว ใช้สำหรับติดที่สันหนังสือเฉพาะด้านบนและด้านล่าง

1.5 ผ้าขาวบางแบบหยาบ ใช้สำหรับติดที่สันหนังสือ เพื่อช่วยยึดระหว่างสันกับปกหนังสือ

1.6 กระดาษแลคซีน ใช้สำหรับหุ้มสันหนังสือและติดขอบปกทั้ง 3 ด้าน

1.7 กระดาษปอนด์สีขาว ใช้สำหรับทำใบรองปกหนังสือ มี 2 ขนาดที่ใช้คือ 43 x 30 ซม. และ 47 x 31 ซม.

1.8 กระดาษแข็ง ใช้สำหรับทำปกหนังสือ ใช้ขนาด A4 และ A5

1.9 กระดาษสี ใช้สำหรับพิมพ์หน้าปกหนังสือ ในกรณีที่ปกเดิมชำรุดหรือสูญหาย ต้องพิมพ์ปกขึ้นมาใหม่

1.10 เข็มและด้าย ใช้สำหรับเย็บหนังสือเพื่อให้ตัวเล่มมีความคงทนและแข็งแรง โดยใช้เข็มขนาด 2¾ นิ้ว

1.11 ปากกา/ดินสอ ไม้บรรทัด ใช้สำหรับขีดวัดขนาดของหนังสือ เพื่อทำปกหนังสือ

1.12 คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดกระดาษแข็ง ใบรองปก และปกหนังสือ

1.13 กรรไกร ใช้สำหรับตัดกระดาษแลคซัน ผ้าคิ้ว ผ้าขาวบางแบบหยาบ และอื่นๆ

1.14 แผ่นยางรองตัด ใช้สำหรับรองตัดกระดาษปกและเป็นแผ่นรองพื้นสำหรับการทำงาน

1.15 กาวลาเท็กซ์ TOA No.LA35-A และแปรงทากาว ใช้สำหรับยึดติดวัสดุต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

1.16 ค้อน ใช้สำหรับทุบปมด้ายที่ผูกไว้หลังการเจาะเย็บหนังสือ

1.17 ไม้เนียน ใช้สำหรับรีดสันหนังสือให้เป็นร่องและเรียบเนียน

1.18 ผ้า ใช้สำหรับเช็ดกระดาษให้เรียบติดกับตัวเล่มและเช็ดคราบกาวออกจากตัวเล่ม

รูปภาพ 1.10 – 1.18

2. ขั้นตอนการซ่อมหนังสือ ประเภทเข้าเล่มปกแข็ง

2.1 การเตรียมหนังสือที่จะซ่อม โดยการตรวจสอบสภาพหนังสือเพื่อแยกประเภทการซ่อม ได้แก่

2.1.1 ซ่อมย่อย สำหรับหนังสือที่สภาพปกหนังสือดี แต่เนื้อหาด้านในหลุด

2.1.2 ซ่อมเข้าเล่มปกแข็ง สำหรับหนังสือที่สภาพปกหนังสือชำรุด เนื้อหาหลุด เนื้อหาขาด ปกขาด สันหลุด เป็นต้น

2.2 การเจาะหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.2.1 นำหนังสือที่จะซ่อมเข้าเล่มปกแข็ง ดึงปกและใบรองปกออกจากตัวเล่ม

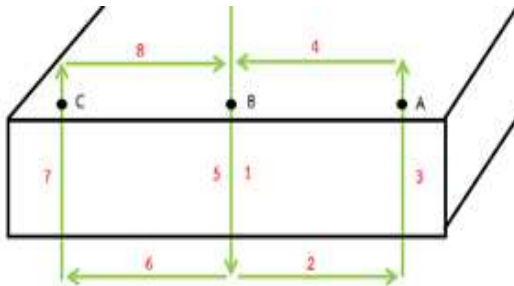
2.2.2 นำตัวเล่มไปเข้าแท่นเจาะ โดยให้ปกหน้าของหนังสือหันออก และทำการเจาะรูที่ตัวเล่ม 3 รู ด้วยสว่านไฟฟ้า ให้มีระยะห่างจากขอบสันหนังสือ 0.5 ซม. ระยะห่างจากขอบบนสุดและขอบล่างสุด 1 ซม. และระหว่าง 3 รูให้มีระยะห่างที่เท่ากัน

หมายเหตุ ในกรณีที่เนื้อหาในตัวเล่มขาดหายไป ต้องดำเนินการถ่ายสำเนาจากเล่มอื่นในชุดเดียวกันให้ครบถ้วนก่อนการเจาะหนังสือ

2.3 การเย็บหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.3.1 ใช้เข็มร้อยด้ายทาบ 2 เส้น จากนั้นสอดเข็มเข้าจุด B โดยสอดเข็มจากด้านหลังออกด้านหน้า และเหลื่อมปลายด้ายที่ด้านหลังประมาณ 10 ซม. (เพื่อเก็บไว้ผูก)

2.3.2 สอดเข็มไปยังจุด A ดึงด้ายให้ตึง แล้วย้อนกลับมาเข้าจุด B อีกครั้ง

2.3.3 สอดเข็มไปยังจุด C ดึงด้ายให้ตึง แล้วผูกด้ายกับปลายที่เหลือไว้ด้วยเงื่อนตาย โดยให้ปมของด้าย อยู่ในจุด B

2.3.4 ตัดด้ายที่เหลือออก โดยให้เหลือปลายด้ายไว้ 1 ซม. (เพื่อป้องกันการหลุดของปมด้าย)
จากนั้นใช้เข็มจัดเส้นด้ายให้เรียบร้อยทั้งด้านหน้าและด้านหลัง แล้วใช้ค้อนทุบเบาๆ ที่ปมด้ายในจุด B

2.4 การเตรียมใบรองปก โดยการนำกระดาษปอนด์มาพับครึ่ง ในกรณีที่หนังสือมีขนาดเล็ก สามารถ
แบ่งพับเป็น 2 ส่วนได้

2.5 การติดใบรองปก มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.5.1 ทากาวลงบนหนังสือ โดยทาที่เส้นด้ายที่เจาะไว้

2.5.2 นำใบรองปกที่เตรียมไว้มาติดทับลงบนตัวเล่ม

2.5.3 ใช้ผ้าเช็ดใบรองปกให้เรียบติดกับตัวเล่ม

2.5.4 ใช้คัตเตอร์ตัดกระดาษส่วนเกินออกทั้ง 3 มุมของหนังสือ (ด้านบน ด้านล่าง และด้านข้าง) ทำตามขั้นตอนเดียวกันทั้งด้านหน้าและด้านหลังตัวเล่ม

2.6 การติดผ้าคิ้ว มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.6.1 ตัดผ้าคิ้ว โดยการวัดให้มีขนาดเท่ากับความหนาของสันหนังสือจำนวน 2 ชั้น

2.6.2 ทากาวที่สันหนังสือ เฉพาะมุมด้านบนและด้านล่าง

2.6.3 นำผ้าคิ้วที่เตรียมไว้ มาติดทับลงบนสันหนังสือทั้ง 2 ด้าน

2.7 การติดผ้าขาวบาง มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.7.1 ตัดผ้าขาวบาง โดยการวัดให้มีขนาดกว้างกว่าสันหนังสือประมาณข้างละ 2 ซม. และให้ความยาวสั้นกว่าตัวเล่มประมาณข้างละ 1 ซม.

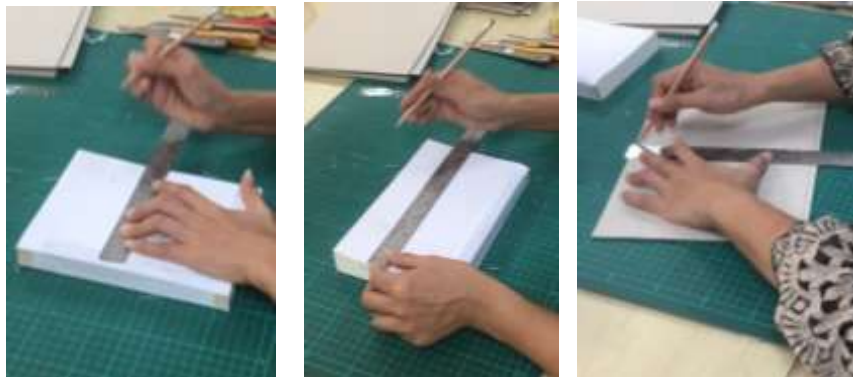

2.7.2 นำผ้าขาวบางวางลงบนสันหนังสือ แล้วทาขาวกับผ้าขาวบางให้ทั่ว จากนั้นวางตัวเล่มปกไว้รอให้ขาวแห้ง

2.8 การเตรียมปกและสันหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.8.1 ตัดปกโดยวัดระยะจากตัวเล่ม โดยด้านกว้างเว้นระยะจากสันหนังสือเข้าไป 0.5 ซม. แล้วบวกเพิ่ม 3 ซม. ส่วนด้านยาววัดจากขอบบนลงขอบล่าง แล้วบวกเพิ่ม 6 ซม.

2.8.2 ตัดสันโดยวัดขนาดจากความหนาของสันหนังสือ แล้วบวกความยาวตัวเล่มเพิ่ม 6 ซม.

2.8.3 นำกระดาษแลคซันที่ตัดไว้ขนาดกว้าง 1 นิ้ว มาทาขาว แล้วติดที่ขอบปกแข็งทั้ง 3 ด้าน ใช้ผ้ารีดให้เรียบและเช็ดขาวให้สะอาด ทำตามขั้นตอนเดียวกันทั้งปกหน้าและปกหลัง

2.8.4 นำสันหนังสือที่ตัดไว้มาทากาว วางลงบนกระดาษแลคซัน โดยให้กระดาษแลคซันมีขนาดกว้างและยาวกว่าสันหนังสือด้านละ 1 นิ้ว ทั้ง 4 ด้าน แล้วใช้คัตเตอร์กรีดกระดาษแลคซันส่วนที่เกินแนวสันทั้งบนและล่าง จากนั้นทากาวแล้วพับกระดาษแลคซันให้ติดกับสัน ใช้ผ้าเช็ดกาวให้สะอาดและรีดสันให้เรียบ

หมายเหตุ ในกรณีที่ปกหลังของหนังสือชำรุดมาก สามารถใช้วิธีการติดกระดาษแลคซันเต็มแผ่นปกหลังทดแทนได้

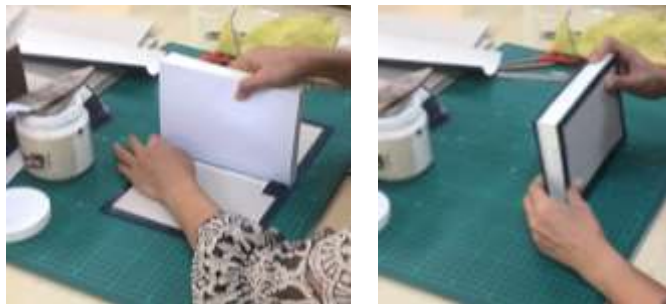

2.9 การประกอบตัวเล่ม มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.9.1 นำสันหนังสือที่เตรียมไว้มาทากาวที่กระดาษแลคซันทั้ง 2 ข้าง จากนั้นนำปกหนังสือที่เตรียมไว้ วางลง โดยเว้นระยะห่างจากสันข้างละ 0.5 ซม. พับกระดาษแลคซันส่วนที่เกินออกมาให้ติดกับปก

2.9.2 นำตัวเล่มวางลงแล้วจัดระยะให้ได้ความกว้างเท่ากันทั้ง 3 ด้าน

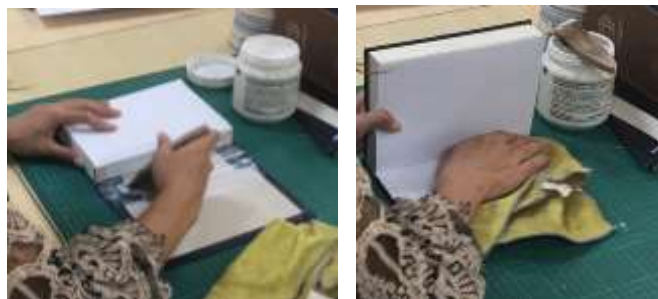

2.9.3 ทากาวที่ปกด้านใน 1 ด้าน จากนั้นนำปกปิดทับตัวเล่มแล้วใช้ผ้ารีดกระดาษให้เรียบติดกับ

ปก

2.9.4 ทากาวที่สันและปก จากนั้นนำปกปิดทับตัวเล่มแล้วใช้ผ้ารีดกระดาษให้เรียบติดกับปก

2.9.5 ใช้ไม้เนยรีดที่สันหนังสือให้เป็นร่อง ทั้งปกหน้าและปกหลัง

2.9.6 นำปกหนังสือเดิมมาตัดแต่งให้เรียบร้อย จากนั้นเช็ดดูตัวเล่มเพื่อป้องกันการติดปกสลับกับเนื้อหาด้านใน

2.9.7 ทากาวที่ปกหนังสือให้ทั่ว แล้วนำปกเดิมที่เตรียมไว้มาติด เสร็จแล้วใช้ผ้ารีดให้เรียบติดกับปก

2.9.8 นำตัวเล่มเข้าเครื่องอัดหนังสือ โดยวางสันหนังสือสลับกันแล้วทิ้งไว้ประมาณ 6 ชั่วโมง จากนั้นนำตัวเล่มส่งต่องานพิมพ์สัน

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานการซ่อมหนังสือ ประเภทซ่อมย่อย

สำหรับหนังสือที่สภาพปกหนังสือดี แต่เนื้อหาด้านในหลุด โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 สว่านไฟฟ้า ใช้สำหรับเจาะหนังสือ ส่วนดอกสว่านที่ใช้เจาะหนังสือเป็นการนำซื้อดลื้อรถจักรยานมาประยุกต์ใช้

1.2 แท่นเจาะหนังสือ ใช้สำหรับยึดตัวเล่มไม่ให้ขยับ ในระหว่างทำการเจาะและเย็บหนังสือ

1.3 กระดาษปอนด์สีขาว ใช้สำหรับปิดทับรอยด้านที่เจาะ

1.4 กาวลาเท็กซ์ TOA No.LA35-A และแปรงทากาว ใช้สำหรับยึดติดวัสดุต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

นี้

1.5 เข็มและด้าย ใช้สำหรับเย็บหนังสือ เพื่อให้ตัวเล่มมีความคงทนและแข็งแรง โดยใช้เข็มขนาด 2³/₄

1.6 ปากกา/ดินสอ ไม้บรรทัด ใช้สำหรับขีดวัดขนาดของหนังสือ

1.7 คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดกระดาษ

1.8 กรรไกร ใช้สำหรับตัดกระดาษและอื่นๆ

1.9 แผ่นยางรองตัด ใช้สำหรับรองตัดกระดาษและเป็นแผ่นรองพื้นสำหรับการทำงาน

รูป 1.5 – 1.9

1.10 ค้อน ใช้สำหรับทุบปมด้ายที่ผูกไว้หลังการเจาะเย็บหนังสือ

1.11 ผ้า ใช้สำหรับเช็ดกระดาษให้เรียบติดกับตัวเล่มและเช็ดคราบขาวออกจากตัวเล่ม

รูป 1.10 – 1.11

2. ขั้นตอนการซ่อมหนังสือ ประเภทซ่อมย่อย

2.1 การเตรียมหนังสือที่จะซ่อม โดยการตรวจสอบสภาพหนังสือเพื่อแยกประเภทการซ่อม ได้แก่

2.1.1 ซ่อมย่อย สำหรับหนังสือที่สภาพปกหนังสือดี แต่เนื้อหาด้านในหลุด

2.1.2 ซ่อมเข้าเล่มปกแข็ง สำหรับหนังสือที่สภาพปกหนังสือชำรุด เนื้อหาหลุด เนื้อหาขาด ปกขาด สันหลุด เป็นต้น

2.2 การเจาะหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.2.1 นำหนังสือที่จะซ่อมย่อยพับปกขึ้น แล้วใช้คิลิปดำหนีบปกหนังสือ จากนั้นนำตัวเล่มไปเข้าแท่นเจาะ โดยให้ปกหน้าของหนังสือหันออก

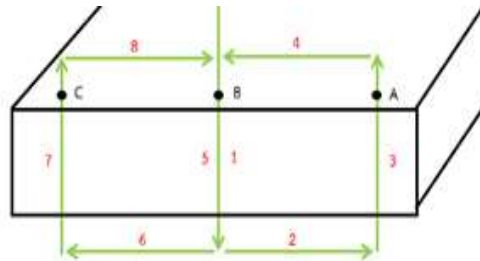

2.2.2 ทำการเจาะรูที่ตัวเล่ม 3 รู ด้วยสว่านไฟฟ้า ให้มีระยะห่างจากขอบสันหนังสือ 0.5 ซม. ระยะห่างจากขอบบนสุดและขอบล่างสุด 1 ซม. และระหว่าง 3 รูให้มีระยะห่างที่เท่ากัน

2.3 การเย็บหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.3.1 ใช้เข็มร้อยด้ายทาบ 2 เส้น จากนั้นสอดเข็มเข้าจุด B โดยสอดเข็มจากด้านหลังออกด้านหน้า และเหลื่อมปลายด้ายที่ด้านหลังประมาณ 10 ซม. (เพื่อเก็บไว้ผูก)

2.3.2 สอดเข็มไปยังจุด A ดึงด้ายให้ตึง แล้วย้อนกลับมาเข้าจุด B อีกครั้ง

2.3.3 สอดเข็มไปยังจุด C ดึงด้ายให้ตึง แล้วผูกด้ายกับปลายที่เหลือไว้ด้วยเงื่อนตาย โดยให้ปมของด้าย อยู่ในจุด B

2.3.4 ตัดด้ายที่เหลือออก โดยให้เหลือปลายด้ายไว้ 1 ซม. (เพื่อป้องกันการหลุดของปมด้าย)
จากนั้นใช้เข็มจัดเส้นด้ายให้เรียบร้อยทั้งด้านหน้าและด้านหลัง แล้วใช้ค้อนทุบเบาๆ ที่ปมด้ายในจุด B

2.4 การซ่อมย่อย มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 ใช้คัตเตอร์ตัดกระดาษปอนด์ ให้มีขนาดความกว้าง 1 ซม. จำนวน 2 ชิ้น

2.4.2 ทากาวลงบนหนังสือ โดยทาพับเส้นด้ายที่เจาะไว้

2.4.3 นำกระดาษที่เตรียมไว้มาติดทับลงบนตัวเล่ม แล้วใช้ผ้าเช็ดกระดาษให้เรียบติดกับตัวเล่ม
ทำตามขั้นตอนเดียวกันทั้งด้านหน้าและด้านหลังตัวเล่ม

2.4.4 ใช้กรรไกรตัดมุมกระดาษส่วนที่เกินออกมา ทั้งด้านบนและด้านล่างของตัวเล่ม วางพักไว้ให้
 กาวแห้ง จากนั้นนำตัวเล่มส่งต่องานพิมพ์สี (ในกรณีที่ไม่ต้องพิมพ์สีใหม่ให้นำตัวเล่มส่งตรวจ)

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานการซ่อมหนังสือ ประเภทเข้าเล่มปกอ่อน

สำหรับหนังสือที่ถ่ายเอกสารหรือรายงานการประชุมต่าง ๆ และเอกสารสำคัญที่ต้องการรวมเล่ม โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 สว่านไฟฟ้า ใช้สำหรับเจาะหนังสือ ส่วนดอกสว่านที่ใช้เจาะหนังสือเป็นการนำซีลวดล้อยกรยานมาประยุกต์ใช้

1.2 แท่นเจาะหนังสือ ใช้สำหรับยึดตัวเล่มไม่ให้ขยับ ในระหว่างทำการเจาะและเย็บหนังสือ

1.3 กาวลาเท็กซ์ TOA No.LA35-A และแปรงทากาว ใช้สำหรับยึดติดวัสดุต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

1.4 กระดาษสี ใช้สำหรับทำปกหน้า ปกหลัง และสันหนังสือ

นิ้ว

1.5 เข็มและด้าย ใช้สำหรับเย็บหนังสือ เพื่อให้ตัวเล่มมีความคงทนและแข็งแรง โดยใช้เข็มขนาด 2 $\frac{3}{4}$

1.6 ปากกา/ดินสอ ไม้บรรทัด ใช้สำหรับขีดวัดขนาดของหนังสือ

1.7 คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดกระดาษ

1.8 กรรไกร ใช้สำหรับตัดกระดาษและอื่นๆ

1.9 แผ่นยางรองตัด ใช้สำหรับรองตัดกระดาษและเป็นแผ่นรองพื้นสำหรับการทำงาน

รูป 1.5 – 1.9

1.10 ค้อน ใช้สำหรับทุบปมด้ายที่ผูกไว้หลังการเจาะเย็บหนังสือ

1.11 ฝ่า ใช้สำหรับเช็ดกระดาษให้เรียบติดกับตัวเล่มและเช็ดคราบกาวยอกจากตัวเล่ม

รูป 1.10 – 1.11

2. ขั้นตอนการซ่อมหนังสือ ประเภทเข้าเล่มปกอ่อน

2.1 การเตรียมหนังสือที่จะซ่อม โดยการตรวจสอบความถูกต้องของการจัดเรียงเอกสาร แล้วดำเนินการทำให้เอกสารมีความเท่ากันทุกด้าน จากนั้นหากกาวยังติดของเอกสาร วางพักไว้รอการแห้ง

2.2 การเจาะหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.2.1 นำตัวเล่มไปเข้าแท่นเจาะ โดยให้ปกหน้าของหนังสือหันออก และทำการเจาะรูที่ตัวเล่ม 3 รู ด้วยสว่านไฟฟ้า ให้มีระยะห่างจากขอบสันหนังสือ 0.5 ซม. ระยะห่างจากขอบบนสุดและขอบล่างสุด 1 ซม. และระหว่าง 3 รูให้มีระยะห่างที่เท่ากัน

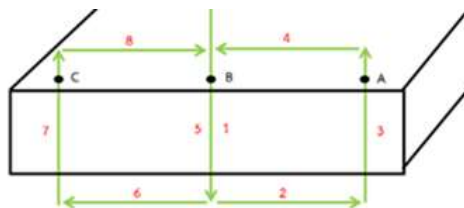

2.2.2 ใช้คัตเตอร์กรีดปมกระดาษที่นูนออกมาตรงรอยเจาะทั้ง 3 รู

2.3 การเย็บหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.3.1 ใช้เข็มร้อยด้ายทาบ 2 เส้น จากนั้นสอดเข็มเข้าจุด B โดยสอดเข็มจากด้านหลังออกด้านหน้า และเหลือปลายด้ายที่ด้านหลังประมาณ 10 ซม. (เพื่อเก็บไว้ผูก)

2.3.2 สอดเข็มไปยังจุด A ดึงด้ายให้ตึง แล้วย้อนกลับมาเข้าจุด B อีกครั้ง

2.3.3 สอดเข็มไปยังจุด C ดึงด้ายให้ตึง แล้วผูกด้ายกับปลายที่เหลือไว้ด้วยเงื่อนตาย โดยให้ปมของด้าย อยู่ในจุด B

2.3.4 ตัดด้ายที่เหลือออก โดยให้เหลือปลายด้ายไว้ 1 ซม. (เพื่อป้องกันการหลุดของปมด้าย)
จากนั้นใช้เข็มจัดเส้นด้ายให้เรียบร้อยทั้งด้านหน้าและด้านหลัง แล้วใช้ค้อนทุบเบาๆ ที่ปมด้ายในจุด B

2.4 การเตรียมปกและสันหนังสือ มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

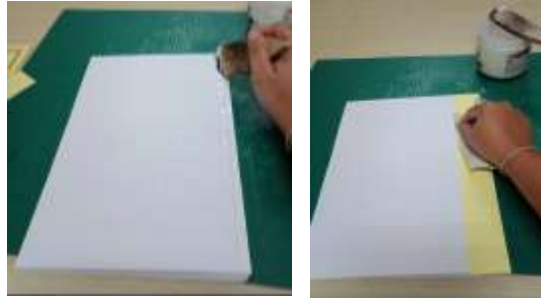
2.4.1 ใช้กระดาษสีพิมพ์ปกโดยอ้างอิงจากปกในของหนังสือ

2.4.2 ตัดสันโดยเว้นขนาดจากความหนาของสันหนังสือ และมีขนาดกว้างกว่าสันหนังสือประมาณ
ข้างละ 1 ซม.

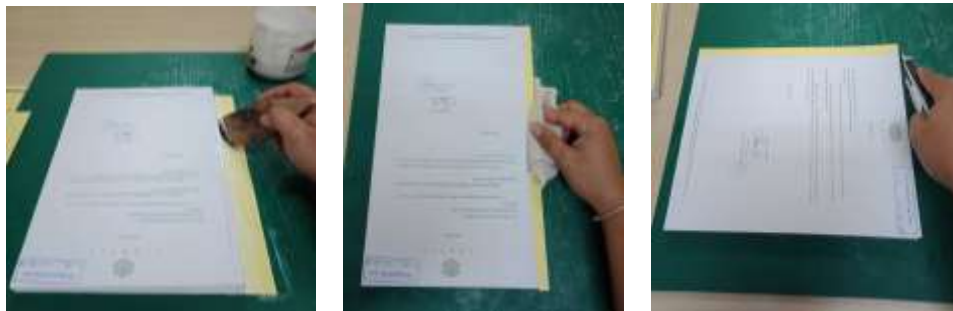

2.5 การซ่อมแซมเล่มปกอ่อน มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.5.1 หากวางลงบนหนังสือโดยทาทัບเส้นด้ายที่เจาะไว้ จากนั้นนำกระดาษสันที่เตรียมไว้ มาติด
ทับลงบนตัวเล่ม แล้วใช้ผ้าเช็ดใบรองปกให้เรียบติดกับตัวเล่ม

2.5.2 นำกระดาษสันที่เตรียมไว้มาติดทับลงบนตัวเล่ม แล้วใช้ผ้าเช็ดใบรองปกให้เรียบติดกับ ตัวเล่ม

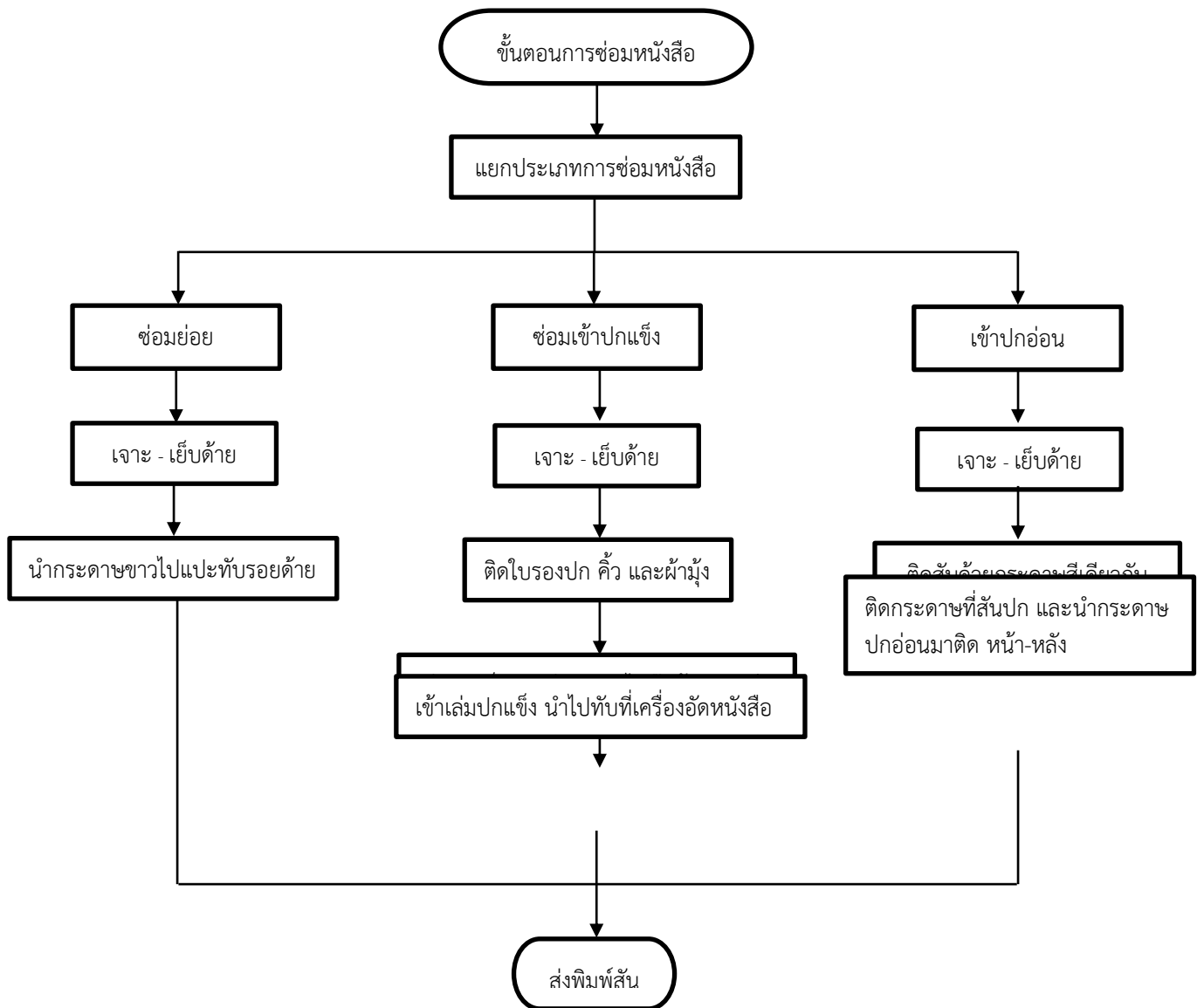
2.5.3 ทากาวทับรอยกระดาษสันบนตัวเล่ม แล้วนำกระดาษปกมาติดทั้งด้านหน้าและด้านหลัง แล้วใช้ผ้าเช็ดกระดาษปกให้เรียบติดกับตัวเล่ม

2.5.4 ในกรณีที่มียกระดาษส่วนเกินจากตัวเล่ม ให้ใช้คัตเตอร์ก็ดออก และถ้าเป็นหนังสือที่มี บาร์โค้ดให้นำบาร์โค้ดมาติดที่ปกในด้านหลัง เว้นระยะจากขอบปกล่างขึ้นมา 1 นิ้ว จากนั้นนำตัวเล่มส่งต่องาน พิมพ์สัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : ขั้นตอนการซ่อมหนังสือ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานการเย็บรวมเล่มวารสาร ประเภทเย็บเจาะ

วารสารที่ให้บริการในห้องสมุดองค์กรฯ เมื่อมีจำนวนมากขึ้น ห้องสมุดจะมีวิธีการบริหารจัดการด้วยการเย็บรวมเล่มวารสารเหล่านี้ และนำแยกออกมาให้บริการเป็นวารสารฉบับล่วงหน้า โดยแยกออกจากชั้นวารสารฉบับปัจจุบัน การเย็บรวมเล่มวารสารเป็นลักษณะหนึ่งของการอนุรักษ์วารสาร ช่วยให้วารสารไม่กระจัดกระจายหายไป และสะดวกแก่การใช้วารสาร โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 สว่านไฟฟ้า ใช้สำหรับเจาะวารสาร ส่วนดอกสว่านที่ใช้เจาะวารสารเป็นการนำซี่ลวดล้อรถจักรยานมาประยุกต์ใช้

1.2 แท่นเจาะวารสาร ใช้สำหรับยึดตัวเล่มไม่ให้ขยับ ในระหว่างทำการเจาะและเย็บวารสาร

1.3 เข็มและด้าย ใช้สำหรับเย็บวารสาร เพื่อให้ตัวเล่มมีความคงทนและแข็งแรง โดยใช้เข็มขนาด 2 $\frac{3}{4}$ นิ้ว

1.4 กรรไกร ใช้สำหรับตัดกระดาษและอื่นๆ

1.5 คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดกระดาษ

1.6 ค้อน ใช้สำหรับทุบปมด้ายที่ผูกไว้หลังการเจาะเย็บวารสาร

รูป 1.3 – 1.6

1.7 กาวลาเท็กซ์ TOA No.LA35-A และแปรงทากาว ใช้สำหรับยึดติดวัสดุต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

2. ขั้นตอนการเย็บรวมเล่มวารสาร ประเภทเย็บเจาะ

2.1 การเตรียมวารสารที่จะเย็บรวมเล่ม โดยการตรวจสอบความถูกต้องของการจัดเรียงวารสาร ให้เรียงตามลำดับ ปีที่..... เล่มที่..... ฉบับที่..... ให้ถูกต้อง

2.2 การเจาะวารสาร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.2.1 นำตัวเล่มไปเข้าแท่นเจาะ โดยให้ปกหน้าของวารสารหันออก และทำการเจาะรูที่ตัวเล่ม 3 รู ด้วยสว่านไฟฟ้า ให้มีระยะห่างจากขอบสันวารสาร 0.5 ซม. ระยะห่างจากขอบบนสุดและขอบล่างสุด 1 ซม. และระหว่าง 3 รูให้มีระยะห่างที่เท่ากัน

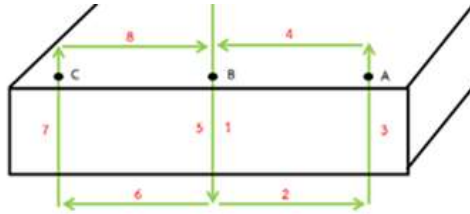

2.2.2 ใช้คัตเตอร์กรีดปมกระดาษที่ฉีกออกมาตรงรอยเจาะทั้ง 3 รู

2.3 การเย็บวารสาร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.3.1 ใช้เข็มร้อยด้ายทบ 2 เส้น จากนั้นสอดเข็มเข้าจุด B โดยสอดเข็มจากด้านหลังออกด้านหน้า และเหลือปลายด้ายที่ด้านหลังประมาณ 10 ซม. (เพื่อเก็บไว้ผูก)

2.3.2 สอดเข็มไปยังจุด A ดึงด้ายให้ตึง แล้วย้อนกลับมาเข้าจุด B อีกครั้ง

2.3.3 สอดเข็มไปยังจุด C ดึงด้ายให้ตึง แล้วผูกด้ายกับปลายที่เหลือไว้ด้วยเงื่อนตาย โดยให้ปมของด้าย อยู่ในจุด B

2.3.4 ตัดด้ายที่เหลือออก โดยให้เหลือปลายด้ายไว้ 1 ซม. (เพื่อป้องกันการหลุดของปมด้าย) จากนั้นใช้เข็มจัดเส้นด้ายให้เรียบร้อยทั้งด้านหน้าและด้านหลัง แล้วใช้ค้อนทุบเบาๆ ที่ปมด้ายในจุด B

2.3.5 นำความมาทาบบริเวณสันวารสารที่ทำการเย็บรวมเล่ม เพื่อความแน่นหนาของตัวเล่มและเป็นการป้องกันการหลุดของด้ายที่ผูกไว้ แล้ววางแยกไว้รอการแห้ง จากนั้นนำตัวเล่มส่งตรวจ

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานการเย็บรวมเล่มวารสาร ประเภทเย็บก๊

สำหรับวารสารที่ไม่มีสัน จะต้องดำเนินการเย็บก๊ เพราะสันวารสารบางจึงไม่สามารถเย็บเจาะรวมเล่มได้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 เลื่อย ใช้สำหรับเลื่อยวารสาร

1.2 แท่นเจาะวารสาร ใช้สำหรับยึดตัวเล่มไม่ให้ขยับ ในระหว่างทำการเลื่อยวารสาร

1.3 เข็มและด้าย ใช้สำหรับเย็บวารสาร เพื่อให้ตัวเล่มมีความคงทนและแข็งแรง โดยใช้เข็มขนาด 2³/₄ นิ้ว

1.4 คลิปดำ ใช้สำหรับหนีบวารสาร

1.5 คัตเตอร์ ใช้สำหรับตัดกระดาษ

1.6 กรรไกร ใช้สำหรับตัดกระดาษและอื่นๆ

1.7 แท่นเย็บก๊ ใช้สำหรับเย็บก๊

1.8 กล่อง ใช้สำหรับวางวารสารบนแท่นเย็บก๊

รูป 1.3 – 1.8

1.9 กาวลาเท็กซ์ TOA No.LA35-A และแปรงทากาว ใช้สำหรับยึดติดวัสดุต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน

2. ขั้นตอนการเย็บรวมเล่มวารสาร ประเภทเย็บก๊

2.1 การเตรียมวารสารที่จะเย็บรวมเล่ม โดยการตรวจสอบความถูกต้องของการจัดเรียงวารสาร ให้เรียงตามลำดับ ปีที่..... เล่มที่..... ฉบับที่..... ให้ถูกต้อง

2.2 การเลื่อยวารสาร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.2.1 นำตัวเล่มไปเข้าแท่นเจาะ โดยให้ปกหน้าของวารสารหันออก และทำการเลื่อยที่ตัวเล่มวารสาร 4 ล็อค ระยะห่างจากขอบบนสุดและขอบล่างสุด 1 ซม. และ ระหว่าง 4 ล็อคให้มีระยะห่างที่เท่ากัน

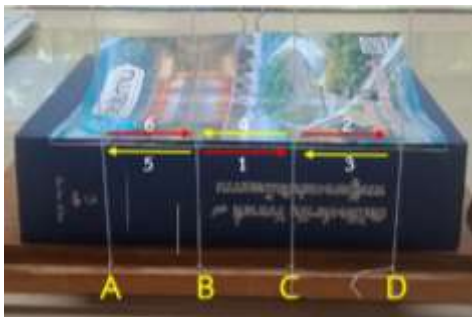

2.3 การเย็บวารสาร มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.3.1 นำชุดวารสารวางคว่ำแล้วหีบที่ละคู่ โดยหีบจากด้านบนก่อน แล้วเปิดวารสารไปที่หน้ากลางทั้งคู่ นำคลิปดำหนีบไว้ จากนั้นนำแท่นเย็บก๊มาขึ้นด้ายให้ตึง 4 ล็อค โดนระยะห่างขึ้นอยู่กับตัวเล่มของวารสารที่เลื่อยไว้

2.3.2 มัดปมด้ายไว้ที่เสา b แล้วสอดเข็มเข้าเล่มล่างให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา C เล่มล่าง มัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย

2.3.3 สอดเข็มเข้าเล่มบนที่เสา c ให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา d เล่มบนมัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย

2.3.4 สอดเข็มเข้าเล่มล่างที่เสา d ให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา c เล่มล่าง มัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย

2.3.5 สอดเข็มเข้าเล่มบนที่เสา c ให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา b เล่มบน มัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย

2.3.6 สอดเข็มเข้าเล่มล่างที่เสา b ให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา a เล่มล่าง มัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย

2.3.7 สอดเข็มเข้าเล่มบนที่เสา a ให้ตรงล๊อค จากนั้นดึงด้ายให้ตึงแล้วแทงเข็มออกเสา b เล่มบน มัดปมด้ายโดยไม่ต้องตัดด้าย เสร็จ 1 ชุด

2.3.8 ทำตามขั้นตอนด้านบนจนกว่าจะหมดชุด (ในกรณีที่จำนวนวารสารไม่ครบคู่ให้นำเล่มบนสุดที่เย็บแล้ว จับคู่เย็บกับเล่มที่เหลือ โดยใช้ขั้นตอนการทำเหมือนกัน)

2.3.9 เมื่อเย็บเสร็จแล้วทั้งชุด ให้ตัดด้ายทั้ง 4 เสบบน-ล่าง แล้วนำมาผูกกันให้แน่นในแต่ละล๊อค

2.3.10 นำกาวมาทาบริเวณสันวารสารที่ทำการเย็บรวมเล่ม เพื่อความแน่นหนาของตัวเล่มและเป็นการป้องกันการหลุดของด้ายที่ผูกไว้ แล้ววางแยกไว้รอการแห้ง จากนั้นนำตัวเล่มส่งตรวจ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน : ขั้นตอนการรวมเล่มวารสาร

